

Sygn. akt **III RC 79/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2013 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący : SSR Grażyna Słotwińska

Protokolant : Ewelina Wołoszyn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 września 2013 r. w Bolesławcu

sprawy z powództwa małoletnich E. i P. R. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową małoletnich B. R.

przeciwko W. R.

o podwyższenie alimentów

I- zasądza od pozwanego **W. R.** na rzecz małoletnich powodów **E. R. i P. R.** podwyższone alimenty z ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 1 października 2008 roku w sprawie IC 1330/08 z kwoty po 500 złotych miesięcznie do kwoty po **650 zł** (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, łącznie **1.300** (tysiąc trzysta) złotych, płatnych z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, do rąk matki dzieci **B. R.**, poczynając od dnia 13 lutego 2013r., z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

II- dalej idące powództwo oddala;

III- nie obciąża pozwanego W. R. kosztami na rzecz Skarbu Państwa, w postaci opłaty od pozwu od uiszczenia której powodowie byli zwolnieni;

IV- nie obciąża powódki obowiązku zwrotu pozwanemu poniesionych kosztów zastępstwa procesowego;

V- wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 79/13

UZASADNIENIE

B. R., w pozwie wniesionym w dniu 13 lutego 2013r., działając jako przedstawicielka ustawowa małoletnich P. R. i E. R. domagała się podwyższenia alimentów należnych małoletnim od pozwanego W. R. z dotychczasowej kwoty po 500 do kwoty po 800 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich.

W uzasadnieniu powództwa przedstawicielka ustawowa małoletnich powoływała się na wzrost kosztów utrzymania dzieci, jaki nastąpił od daty poprzedniej sprawy o alimenty. Wskazywała na zwiększone koszty bieżącego utrzymania, w tym wyposażenia do szkoły, wzrost wydatków związanych z rozwijaniem zainteresowań i terapii, w jakiej uczestniczą synowie a szczególnie małoletni P. R.. W ocenie matki powodów możliwości finansowe pozwanego pozwalały mu na zwiększony udział w kosztach utrzymania synów.

Pozwany W. R. początkowo deklarował, w przypadku ugodowego załatwienia sprawy, podwyższenie alimentów do kwoty po 650 zł miesięcznie na rzecz każdego z synów. Ostatecznie, po zapoznaniu się z sytuacją materialną matki małoletnich, wnosił o oddalenie powództwa w całości i obciążenie przedstawicieli ustawowej małoletnich powodów obowiązkiem zwrotu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego. Dodatkowo pozwany wskazywał na

swoją trudną sytuację finansową (utrata dotychczasowych zleceń) oraz okoliczność, że goszcząc synów w weekendy, ponosi dodatkowe koszty oraz partycypuje w zaspokajaniu ich bieżących potrzeb.

Po przeprowadzeniu w sprawie postępowania dowodowego Sąd ustalił w sprawie co następuje:

B. R. i W. R. byli małżeństwem. Ze związku tego pochodzi dwóch synów: P. R. ur. (...) i E. R. ur. (...) Rozwiązując małżeństwo stron Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 01 października 2008r. ustalił alimenty należne dzieciom od ojca na kwotę po 1.000 zł miesięcznie (po 500 zł na każde z dzieci). Rozstrzygnięcie to w całości uwzględniło propozycję W. R., który zainicjował sprawę rozwodową. W dacie wyroku W. R., z uwagi na potrzebę opieki nad matką, nie pracował. Jak zeznawał - żył z oszczędności. B. R. także nie pracowała, zajmowała się wychowaniem dzieci. Obydwaj chłopcy uczęszczali w tym czasie do przedszkola, co w skali miesiąca stanowiło łącznie wydatek rzędu 700 zł.

Dowód: akty urodzenia małoletnich k. 5 i 6, kopia wyroku SO w Jeleniej Gorze k. 7 zeznania stron k. 28-29 akt Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze IC 1330/08.

Aktualnie małoletni są uczniami szkoły podstawowej. Bilet miesięczny na autobus dowożący ich do szkoły kosztuje po 80 zł dla każdego. Raz w tygodniu dzieci jeżdżą na zajęcia taneczne do (...) Zajęcia są bezpłatne. Koszty z tym związane to tylko koszt przejazdu. Chłopcy biorą - dwa razy w miesiącu - udział w warsztatach kształtowania osobowości w Poradni P.-Pedagogicznej w B.. Na zajęcia zawozi ich samochodem matka. U P. R. rozpoznano autyzm. Małoletni jest pod opieką Centrum (...) w M. (kolo S.). W bieżącym roku zgłosił się na dwie wizyty. W 2012r. nie miał ustalonych terminów wizyt. Małoletni jest też alergikiem. Przyjmuje leki.

Matka małoletnich B. R. - z zawodu (...) - w dalszym ciągu nie pracuje zawodowo. Jest zarejestrowana jako bezrobotna, bez prawa do zasiłku. Żyje w konkubinacie z K. W. (1). Mieszka wraz z dziećmi w nieruchomości stanowiącej własność konkubenta. K. W. (1) jest osobą czynną zawodowo. Na bieżące utrzymanie nieruchomości (zakup opału oraz opłaty za media) wykląda 1/4 kosztów. Dokłada też 1/3 do kosztów wyżywienia. Pozostałe obciążają B. R.. B. R. posiada lokatę w Banku (...) w B. w kwocie ok. 86.000 zł oraz jednostki Funduszu Inwestycyjnego (...) o wartości ok. 20.000 zł. Zgromadzone środki pochodzą z otrzymanej od pozwanego spłaty z tytułu podziału majątku wspólnego (80.000 zł) oraz zlikwidowanego (...) funduszu emerytalnego. W 2010 roku matka małoletnich zlikwidowała oszczędności jakie miała w (...) (36.550 (...)). Środki te przelane zostały na konto w (...). Matka małoletnich powodów otrzymywała w (...) zasiłki rodzinne na dzieci i oraz zwroty podatku z tytułu przyznanej ulgi podatkowej. Świadczenia te były wypłacane na (...)konto B. R., bowiem nie ujawniła, że przebywa poza (...). Dopiero po ujawnieniu tej informacji w ostatnim rozliczeniu podatkowym, od stycznia 2013r. utraciła prawo do tych świadczeń. B. R. posiada w J. kawalerkę o pow. 26m⁽²⁾. Mieszkanie nie jest wynajmowane. Jest wystawione na sprzedaż.

Dowody: kopie zaświadczeń lekarskich dot. P. R. k. 9, 10, 26 i 27, kopia zaświadczenia Gminnego Centrum (...) w (...) k. 28, kopia zaświadczenia Poradni P.-Pedagogicznej w B. k. 29-30, informacja Centrum (...) w M. k. 105, zaświadczenie PUP w B. k. 11, kopia zaświadczenia o zatrudnieniu K. W. k.113, kopia polecenia przelewu k. 69, tłumaczenia zawiadomień o przyznaniu ulgi podatkowej k. 118, 119 i 121, tłumaczenie zawiadomienia o przyznaniu zasiłku rodzinnego k. 120, tłumaczenia informacji dotyczących Emerytalnego Planu Oszczędnościowego i Funduszu Emerytalnego B. R. k. 122-130, wyciągi z rachunku w (...) w B. wraz z informacją o lokatach k. 141-147 i 149, zeznania B. R. k. 53 verte – 54.

Pozwany W. R. z zawodu jest (...). Dotychczas zajmował się przygotowaniem. dla instytucji działających na rynku funduszy emerytalnych i przygotowaniem specyfikacji do takich o.. Prowadzi działalność gospodarczą zarejestrowaną na terenie (...). Tam też płaci podatki. W 2012 roku pozwany wg. złożonej deklaracji osiągnął dochód 22. 890 (...). Po zapłaceniu podatku (5.000 (...)) pozostało mu ok. 17.890 (...), co w rozliczeniu miesięcznym daje 1.490 (...). (...) jest wart ok. 3 zł. W okresie od czerwca do listopada 2012r. na firmowe konto pozwanego wpływały środki przekazywane przez R.(...) (agencję ds. zatrudnienia). Były to wpłaty w wysokości: 4.568 (...), 4.178 (...), 4.540 (...), 1.114 (...), 4.038 (...) i 2.646 (...). Od grudnia 2012r. do maja 2013r. na koncie nie odnotowano wpłat, chociaż w okresie od 28 stycznia

do 30 kwietnia 2013r. W. R. był niezależnym konsultantem na mocy umowy zawartej przez jego firmę z R. (...). Na koncie emerytalnym w (...) pozwany posiada oszczędności ok. 18.000 (...).

Żona pozwanego pracuje jako (...) i zarabia brutto 3.414 zł miesięcznie. W. R. od października ubiegłego roku mieszka w nowowynbudowanym domu. Dom ten zbudował w ciągu półtora roku z własnych środków, nie korzystając z kredytów. Żona pozwanego A. R. jest zadłużona z tytułu kredytów zaciągniętych jeszcze przed zawarciem małżeństwa, w latach 2010-2011. Kredyty te zostały zaciągnięte na spłatę wcześniejszych zobowiązań oraz cele konsumpcyjne. Wg. relacji pozwanego z tej puli 50.000 zł zostało przeznaczone na wyposażenie domu. Za dostawę energii pozwany płaci przeciętnie 183 zł miesięcznie, opłata za wodę to miesięcznie ok. 57 zł, za gaz 204 zł. Opłata za wywóz śmieci wynosi 39 zł miesięcznie (468 zł rocznie). Inne stałe wydatki obciążające budżet rodziny pozwanego to: abonament telewizyjny 74 zł i opłata za Internet 89 zł. Na rachunku bieżącym w (...) Banku (...) w K. pozwany posiadał - na koniec maja 2013r. - środki w kwocie 12.100 zł. W. R. z powodu nadciśnienia tętniczego regularnie przyjmuje leki. ‘

Dowody: maile wraz z tłumaczeniem k. 40 i 41 oraz 66-67, zawiadomienie o wymiarze podatku wraz z tłumaczeniem k. 42-45, potwierdzenie uiszczenia opłaty za wodę k. 46, potwierdzenie wpłaty należności za gaz k. 47, potwierdzenie wpłaty należności za telewizję k. 48, potwierdzenie przelewu na rzecz (...) SA za Internet k. 49, dowód uiszczenia należności za energię elektryczną k. 50, potwierdzenie wpłaty należności za wywóz śmieci k. 51, zaświadczenie o zarobkach A. R. k. 52, wyciąg z rachunku w (...) Banku (...) w K. k. 63, kopia karty informacyjnej z leczenia szpitalnego k. 80 i 82, kopia zaświadczenia lekarskiego k. 81, kopie umów kredytowych zawartych przez A. S. wraz z załącznikami k. 83-98, tłumaczenie wyciągu z rachunku w Banku (...) k. 131-135, tłumaczenie zaświadczenia wystawionego przez R. (...) k. 136, zeznania W. R. k. 54-55.

Mając powyższe na uwadze Sąd zważył co następuje:

Materialnoprawną podstawę żądania powodów stanowi art. 138 krio, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Sformułowanie „zmiana stosunków” użyte w wymienionym przepisie odnosi się do zmiany okoliczności, od których zakres obowiązku zależy. Do okoliczności tych zaliczają się usprawiedliwione potrzeby dziecka z jednej strony, z drugiej zaś strony zarobkowe i majątkowe możliwości osoby zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych (art. 135 krio).

Odnosząc powyższe do okoliczności ustalonych w przedmiotowej sprawie uznać należało, że wymagana prawem zmiana okoliczności nastąpiła, jakkolwiek nie w stopniu uzasadniającym uwzględnienie w całości żądania matki małoletnich.

Od czasu poprzedniej sprawy o alimenty minęło blisko pięć lat. W tym czasie wraz z wiekiem zwiększyły się potrzeby dzieci. Odpadły, co prawda, stałe koszty związane z uczęszczaniem małoletnich do przedszkola, ale w to miejsce doszły koszty związane z podjęciem nauki w szkole. W oparciu o doświadczenie życiowe można założyć, że miesięczny koszt utrzymania każdego z powodów to minimum 900 zł. Gdyby przyjąć, że koszt dziennego wyżywienia każdego z synów stron to przynajmniej ok. 10 -12 zł dziennie, to w skali miesiąca - po odliczeniu weekendów, które chłopcy spędzają u ojca - daje kwotę 250-300 zł. A do tego dochodzą jeszcze koszty wyposażenia w odzież i obuwie (w granicach 1.200 zł rocznie, co w rozliczeniu miesięcznym daje ok. 100 zł), pomoce i przybory szkolne 80 zł (ok. 600 zł na początku roku szkolnego na podręczniki, przybory szkolne, stroje regulaminowe i obowiązkowe składki typu komitet rodzicielski i ubezpieczenie oraz średnio po 30-50 zł miesięcznie na bieżące wydatki - uczestnictwo w imprezach, uzupełnianie drobnych braków w wyposażeniu), bilet miesięczny 80 zł, środki czystości i higieny osobistej (ok. 30-40 zł miesięcznie). Koszty związane z rozwijaniem zainteresowań i udziałem w terapii (dojazdy na zajęcia), wydatki na ochronę zdrowia. A do tego dochodzi jeszcze część kosztów związanych zaopatrzeniem w opał, media. Tak wyliczone koszty nie uwzględniają wydatków na drobne przyjemności typu zabawki, książki, drobne rozrywki, czy kosztów wypoczynku wakacyjnego.

Wydaje się, że stawki przyjęte w powyższym wyliczeniu są realne, zabezpieczające funkcjonowanie dzieci na bardzo przeciętnym poziomie. Sam pozwany liczy, że dodatkowo na synów, w rozliczeniu miesięcznym, wydaje blisko 2.000 zł. Samo ich utrzymanie w czasie kiedy dzieci są u niego (2 weekendy w miesiącu) liczy na 300 zł, nie licząc kosztów atrakcji, wycieczek, zabawek, wypoczynku wakacyjnego. W tym 150 zł miesięcznie – jak twierdzi pozwany - wydaje na odzież dla dzieci, z której korzystają tylko będąc u niego.

W świetle poczynionych w sprawie ustaleń, uprawniona była ocena, że świadczone dotychczas przez pozwanego alimenty są niewystarczające dla zaspokojenia bieżących, usprawiedliwionych potrzeb małoletnich.

Konstrukcja obowiązku alimentacyjnego zakłada, że rodzice mają obowiązek podzielić się z dzieckiem tym, czym sami dysponują bądź mogliby dysponować przy pełnym wykorzystaniu posiadanych w tym zakresie możliwości. Z tego powodu Sąd, pomimo sprzeciwu pozwanego założył konieczność zwiększenia wysokości finansowego zaangażowania pozwanego w utrzymanie dzieci. Nominalnie od czasu poprzedniej sprawy o alimenty sytuacja pozwanego nie zmieniła się. W. R. deklaruje, że obecnie - tak jak w 2008r. - nie pracuje i żyje z oszczędności. System w jakim pozwany świadczył usługi na rzecz podmiotów zagranicznych (praca w domu, przy komputerze) nie pozwala w sposób czytelny i przejrzysty oszacować jego dochodów. Pozwany poza mailem informującym, że w związku z zakończeniem kontraktu ma zwrócić komputer oraz korespondencją ze swoim księgowym z kwietnia 2013r., w której sonduje możliwość zawieszenia działalności, nie przedłożył żadnych dowodów poświadczających, że zlikwidował działalność gospodarczą zarejestrowaną na terenie (...), że nie obsługuje aktualnie żadnych podmiotów a ewentualna utrata ostatniego długoterminowego zlecenia ma charakter stały. Twierdzenia te korespondujące z deklaracjami składanymi w poprzedniej sprawie, w zestawieniu z poziomem życia pozwanego (w krótkim okresie czasu wybudował i wyposażył dom praktycznie nie wspomagając się środkami z kredytów) i skalą jego bieżących wydatków spowodowały wątpliwości Sądu, co do wiarygodności pozwanego. Uprawnionym było w tych okolicznościach przyjęcie, że pozwany jest w stanie świadcząc usługi, uzyskiwać satysfakcjonujące dochody. Z analizy konta pozwanego wynika że w skali miesiąca może zarobić nawet 4,500 (...). Dodatkowo ma oszczędności na koncie emerytalnym w (...) Wobec powyższego, Sąd przyjął, że pozwany może świadczyć na utrzymanie każdego z synów po 650 zł miesięcznie. Założenie takie jest uprawnione choćby z racji faktu, że pozwany taką kwotę początkowo deklarował. Później wycofał się uznając, że przy posiadanych oszczędnościach, w większym stopniu w utrzymanie dzieci, powinna być zaangażowana ich matka. Sąd miał świadomość, że W. R. utrzymuje dzieci w czasie przeznaczonym na kontakty, ponosi wydatki na atrakcyjne zorganizowanie im czasu wolnego, robi kosztowne prezent, z których dzieci mogą korzystać będąc u niego (rowery, laptop), organizuje wypoczynek wakacyjny za granicą. W ocenie Sądu nie zwalnia to pozwanego z obowiązku współuczestniczenia w zabezpieczeniu dzieciom godziwych warunków życia na co dzień, nawet jeśli miałyby się to wiązać z ograniczeniem wydatków powołanych wyżej.

Powyższe skutkowało podwyższeniem alimentów obciążających pozwanego z kwoty 500 zł do kwoty po 650 zł miesięcznie na każdego z synów, poczynając od daty wniesienia powództwa tj. od 13 lutego 2013r. Dalej idące powództwo zostało oddalone, jako nieznajdujące uzasadnienia w ustalonym w sprawie stanie faktycznym.

Alimenty w tej wysokości, łącznie z finansowym wkładem matki, dadzą – w ocenie Sądu - kwotę niezbędną dla utrzymania powodów.

B. R. wychowuje synów i na poczet jej obowiązku alimentacyjnego winny być zaliczane jej osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie. Nie można jednak w ustalonych okolicznościach sprawy zakładać całkowitego jej zwolnienia z obowiązku finansowania części potrzeb dzieci. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów dysponuje znaczącymi oszczędnościami, które mogą być wykorzystane między innymi na ten cel. Jednakże uwagi na osobiste zaangażowanie matki w utrzymanie dzieci trudno zakładać, że jej wkład finansowy będzie równy bądź zbliżony do świadczeń pozwanego.

Z uwagi na potrzebę rozliczenia zaległości alimentacyjnych, Sąd odstąpił od obciążania W. R. kosztami na rzecz Skarbu Państwa, w postaci opłaty od pozwu, od uiszczenia której powodowie byli z ustawy zwolniony.

Co do zasady powództwo zostało uwzględnione, jakkolwiek powodowie zyskali ochronę prawną tylko co do części zgłoszonego roszczenia. W tych okolicznościach odstąpiono od obciążania ich obowiązkiem zwrotu pozwanemu poniesionych przez niego kosztów zastępstwa procesowego.

Wyrokowi w punkcie zasądzającym alimenty, w oparciu o przepis art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c., nadano rygor natychmiastowej wykonalności.